Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 22. svibnja 2023.
(OR. en)

9314/23

Međuinstitucijski predmet:
2022/0167(COD)

LIMITE

JAI 616
COPEN 152
DROIPEN 72
CODEC 857

PUBLIC

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog Parlamenta i Vijeća o povratu i oduzimanju imovine – opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je 25. svibnja 2022. podnijela Prijedlog direktive o povratu i oduzimanju imovine.[1]

2. Prijedlogu je priložena procjena učinka.[2]

3. Glavni je razlog podnošenja Prijedloga potreba za ažuriranjem postojećeg pravnog okvira kako bi se olakšali i osigurali djelotvorni napori u području povrata i oduzimanja imovine u cijeloj Uniji.

[1] 9598/22.
[2] 9598/22 ADD 2.

4. Direktiva je posebno usmjerena na utvrđivanje minimalnih pravila o praćenju i identifikaciji, zamrzavanju i oduzimanju imovine te upravljanju njome u okviru kaznenih postupaka te na jačanje kapaciteta nadležnih tijela za to da kriminalcima oduzimaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnim aktivnostima.

II. RAD NA RAZINI RADNE SKUPINE

5. Nakon što je Prijedlog podnesen, Radna skupina za pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima (COPEN) započela je s njegovim ispitivanjem tijekom francuskog predsjedanja Vijećem, koje je zatim nastavljeno tijekom češkog i švedskog predsjedanja.

6. Prijedlog je bio i na dnevnom redu ministara na sastancima Vijeća (PUP) u prosincu 2022. i ožujku 2023.

7. Najintenzivnije rasprave tijekom švedskog predsjedanja bile su usmjerene na članke 16. i 23., koji se odnose na oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla odnosno pravne lijekove. Delegacije su se složile sa sadržajem odredaba iz Prijedloga, ali su smatrale da je tekst potrebno prilagoditi u odnosu na nacionalne pravne sustave i kako bi se u obzir uzeli tehnički zahtjevi. Čini se da je aktualni tekst, kako je naveden u Prilogu, uravnotežen kompromisni tekst kojim se u obzir uzimaju interesi svih država članica.

8. Nakon sastanka Radne skupine 12. svibnja 2023. i kako bi se potvrdilo da se tekst može podnijeti Coreperu s ciljem pripreme općeg pristupa Vijeća, održan je neformalni prešutni postupak o tekstu koji je sadržajno istovjetan tekstu iz Priloga ovoj napomeni. Neformalni prešutni postupak završio je 17. svibnja u 17 sati, bez prigovora delegacija.

PUBLIC

III. ZAKLJUČAK

9. S obzirom na navedeno,

Odbor stalnih predstavnika poziva se da:

– potvrdi svoju suglasnost s tekstom Prijedloga direktive kako je naveden u Prilogu[3] ovoj napomeni i

– preporuči Vijeću da postigne opći pristup o tom tekstu;

Vijeće se poziva da:

– postigne opći pristup o tekstu, kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni, koji će biti osnova za pregovore s Europskim parlamentom u okviru redovnog zakonodavnog postupka (članak 294. UFEU-a).

---

[3] Izmjene u odnosu na izvorni prijedlog označene su **podebljanim slovima** ili simbolom [...].

PUBLIC

PRILOG

PUBLIC

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o povratu i oduzimanju imovine

[…]

budući da:

(1) U Europolovoj procjeni prijetnje teškog i organiziranog kriminala (SOCTA) za 2021. istaknuto je da raste prijetnja organiziranog kriminala i infiltracije kriminala. S obzirom na velike prihode od organiziranog kriminala, koji iznose barem 139 milijardi EUR godišnje i koji se sve češće peru u okviru paralelnog podzemnog financijskog sustava, dostupnost takve imovinske koristi ostvarene kriminalnim aktivnostima velika je prijetnja integritetu gospodarstva i društva koja ugrožava vladavinu prava i temeljna prava. Ti se problemi nastoje riješiti Strategijom EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025.[4] promicanjem prekogranične suradnje, podupiranjem djelotvornih istraga kriminalnih mreža, uklanjanjem imovinske koristi ostvarene kriminalnim aktivnostima te prilagodbom tijela za izvršavanje zakonodavstva i sudstva digitalnom dobu.

[4] COM(2021) 170 final.

(2) Glavni je motiv prekograničnog organiziranog kriminala, uključujući visokorizične kriminalne mreže, financijska dobit. Stoga bi, da bi se uklonila ozbiljna prijetnja koju predstavlja organizirani kriminal, nadležnim tijelima trebalo dati sredstva za djelotvorno praćenje, identificiranje, zamrzavanje i oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima i imovine stečene kriminalnim aktivnostima, kao i za upravljanje njima.

(3) Djelotvoran sustav za povrat imovine zahtijeva brzo praćenje i identifikaciju predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima te imovine za koju se sumnja da je kriminalnog podrijetla. Takvu bi imovinsku korist, predmete i imovinu trebalo zamrznuti kako bi se spriječio njihov nestanak, a potom bi ih trebalo oduzeti nakon zaključenja kaznenog postupka. Da bi sustav za povrat imovine bio djelotvoran potrebno je i djelotvorno upravljanje zamrznutom i oduzetom imovinom kako bi se održala njezina vrijednost za državu ili za njezin povrat žrtvama **ili pravnim osobama kojima je kaznenim djelom nanesena šteta**.

PUBLIC

(4) Postojeći pravni okvir EU-a za praćenje, identifikaciju, zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi, predmeta i imovine te za upravljanje njima, kao i za urede za oduzimanje imovinske koristi, sastoji se od Direktive 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća[5], Odluke Vijeća 2007/845/PUP[6] i Okvirne odluke Vijeća 2005/212/PUP[7]. Komisija je ocijenila Direktivu 2014/42/EU i Odluku Vijeća 2007/845/PUP te zaključila da postojećim okvirom nije u potpunosti postignut cilj politike da se organizirani kriminal suzbije povratom njegove dobiti.

PUBLIC

[5] Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29.4.2014., str. 39).

[6] Odluka Vijeća 2007/845/PUP od 6. prosinca 2007. o suradnji između ureda za oduzimanje imovinske koristi država članica u području praćenja i utvrđivanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom ili druge imovine povezane s kaznenim djelom (SL L 332, 18.12.2007., str. 103).

[7] Okvirna odluka Vijeća 2005/212/PUP od 24. veljače 2005. o oduzimanju imovinske koristi, sredstava i imovine pribavljene kaznenim djelom (SL L 68, 15.3.2005., str. 49).

(5) Stoga bi trebalo ažurirati postojeći pravni okvir kako bi se olakšali i osigurali djelotvoran povrat i oduzimanje imovine u cijeloj Uniji. U tu bi svrhu Direktivom trebalo utvrditi minimalna pravila o praćenju, identifikaciji, zamrzavanju i oduzimanju imovine te upravljanju njome u okviru kaznenih postupaka. U tom je kontekstu kazneni postupak autonoman pojam prava Unije kako ga tumači Sud Europske unije, neovisno o sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava. [...]**Direktivom se ne dovode u pitanje postupci koje države članice mogu upotrebljavati za zamrzavanje i oduzimanje imovine.** Potrebno je ojačati kapacitete nadležnih tijela za to da kriminalcima oduzimaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnim aktivnostima. U tu svrhu trebalo bi utvrditi pravila za jačanje praćenja i identifikacije imovine, kao i sposobnosti za njezino zamrzavanje, za poboljšanje upravljanja zamrznutom i oduzetom imovinom **do njezina otuđenja na temelju konačnog naloga za oduzimanje**, za jačanje instrumenata za oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima i imovine stečene kriminalnim aktivnostima zločinačkih organizacija te za poboljšanje cjelokupne učinkovitosti sustava za povrat imovine.

PUBLIC

(6) [...]

(7) [...]

PUBLIC

(8) Pravilima bi trebalo olakšati prekograničnu suradnju tako da se nadležnim tijelima daju potrebne ovlasti i resursi za brzo i djelotvorno odgovaranje na zahtjeve tijela u drugim državama članicama. Odredbe u kojima se utvrđuju pravila o ranom praćenju i identifikaciji, hitnom zamrzavanju ili učinkovitom upravljanju doprinose poboljšanju mogućnosti za prekogranični povrat imovine. S obzirom na globalnu prirodu posebno organiziranog kriminala trebalo bi ojačati i suradnju s trećim zemljama.

PUBLIC

(9) Budući da suradnja kriminalnih organizacija uključenih u brojne nezakonite aktivnosti na različitim tržištima podrazumijeva više vrsta kaznenih djela te da je sustavna i usmjerena na dobit, za djelotvornu borbu protiv organiziranog kriminala potrebne su mjere zamrzavanja i oduzimanja kako bi se obuhvatila dobit ostvarena svim kaznenim djelima koja su počinile zločinačke organizacije. Ta kaznena djela uključuju područja kriminaliteta iz članka 83. stavka 1., uključujući nezakonitu trgovinu oružjem, streljivom i eksplozivima kako je definirana u Protokolu protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, čija je Unija stranka. Osim kaznenih djela navedenih u članku 83. stavku 1., područje primjene Direktive trebalo bi obuhvaćati i sva kaznena djela usklađena na razini EU-a, uključujući prijevare koje štete financijskim interesima Europske unije, s obzirom na sve veće sudjelovanje zločinačkih organizacija u tom području kriminaliteta. Područje primjene Direktive trebalo bi uključivati i kaznena djela protiv okoliša, koja su glavna aktivnost zločinačkih organizacija i često su povezana s pranjem novca ili se odnose na otpad i ostatke proizvedene u kontekstu proizvodnje droge i trgovine drogom. Olakšavanje neovlaštenog ulaska i boravka glavna je aktivnost zločinačkih organizacija koja je obično povezana s trgovinom ljudima.

PUBLIC

(9a) **Osim kaznenih djela navedenih u članku 83. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i drugih kaznenih djela usklađenih na razini EU-a, zločinačke organizacije ostvaruju znatnu dobit od drugih kaznenih djela kao što su krivotvorenje i piratstvo proizvoda, nezakonita trgovina kulturnim dobrima, organizirana ili oružana pljačka, reketarenje i iznuda ili porezna kaznena djela. Druga kaznena djela, kao što su ubojstvo ili otmica, ne služe samo kao izvor dodatnog prihoda ostvarenog u naručenim ubojstvima ili s pomoću prikupljanja otkupnine, već služe i kao sredstvo za provođenje kontrole nad nezakonitim tržištem te kao mehanizam za zastrašivanje protivnikâ. Osim toga, postoje kaznena djela kao što su krivotvorenje administrativnih isprava ili trgovina ukradenim vozilima koja ne samo da stvaraju financijsku dobit, već i omogućuju druga kaznena djela koja provode zločinačke organizacije.**

PUBLIC

(10) **Osim samog sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji, kako je utvrđeno u članku 2. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP,** [...] **d**ruga kaznena djela [...]**, kako su utvrđena u nacionalnom pravu država članica,** trebala bi biti uključena u područje primjene Direktive ako su počinjena u okviru zločinačke organizacije, **kako je definirana u članku 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP, i trebala bi biti kažnjiva oduzimanjem slobode u najduljem trajanju od najmanje četiri godine.** [...] **Ova Direktiva ne obvezuje državu članicu da uvede ili zadrži kazneno djelo.**

PUBLIC

(11) [Da bi se osigurala djelotvorna provedba Unijinih mjera ograničavanja, potrebno je proširiti područje primjene Direktive na **kaznena djela obuhvaćena Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća o definiciji kaznenih djela i sankcija za** kršenje Unijinih mjera ograničavanja].

(12) Kako bi se obuhvatila imovina koja može biti preoblikovana i prenesena radi prikrivanja njezina podrijetla i kako bi se osigurale usklađenost i jasnoća definicija u cijeloj Uniji, trebalo bi široko definirati imovinu koja može biti predmet naloga za zamrzavanje i oduzimanje. Definicija bi trebala obuhvaćati pravne dokumente ili instrumente kojima se dokazuje pravo na imovinu koja podliježe zamrzavanju i oduzimanju ili udjel u takvoj imovini, uključujući, na primjer financijske instrumente, ili dokumente koji mogu dovesti do potraživanja vjerovnika i obično se nalaze u vlasništvu osobe na koju utječu relevantni postupci, ali i trustova. Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje postojeći nacionalni postupci za zadržavanje pravnih dokumenata ili instrumenata kojima se dokazuje pravo na imovinu ili udjel u imovini, kako ih primjenjuju nadležna nacionalna tijela ili javna tijela u skladu s nacionalnim pravom. Definicija bi trebala obuhvaćati sve oblike imovine, uključujući kriptoimovinu.

PUBLIC

(13) Kako bi se obuhvatila imovina koja može biti preoblikovana i prenesena radi prikrivanja njezina podrijetla i kako bi se osigurale usklađenost i jasnoća definicija u cijeloj Uniji, trebalo bi predvidjeti široku definiciju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima kako bi se obuhvatile izravna imovinska korist od kriminalne aktivnosti i sve neizravne koristi, uključujući kasnije ponovno ulaganje ili preoblikovanje izravne imovinske koristi, u skladu s definicijama iz Uredbe (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća[8]. Imovinska korist stoga bi trebala uključivati bilo kakvu imovinu, uključujući onu koja je u cijelosti ili djelomično preoblikovana ili pretvorena u drugu imovinu i onu koja je pomiješana s imovinom stečenom iz zakonitih izvora, do procijenjene vrijednosti pomiješane imovinske koristi. Trebala bi uključivati i prihode ili druge koristi proizašle iz imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima ili iz imovine u koju je ta imovinska korist preoblikovana ili pretvorena odnosno s kojom je pomiješana.

PUBLIC

[8] Uredba (EU) 2018/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o uzajamnom priznavanju naloga za zamrzavanje i naloga za oduzimanje (SL L 303, 28.11.2018., str. 1).

(14) Kako bi se olakšala prekogranična suradnja, **no bez ograničavanja na prekogranične slučajeve,** nužno je praćenje i identifikacija imovine u ranoj fazi kaznene istrage kako bi se brzo identificiralo predmete, imovinsku korist ili imovinu koje bi se kasnije moglo oduzeti, uključujući imovinu povezanu s kriminalnim aktivnostima koja se nalazi u drugim jurisdikcijama. Kako bi se osiguralo da se financijskim istragama povezanima s prekograničnim kaznenim djelom u dovoljnoj mjeri da prednost u svim državama članicama, nužno je od nadležnih tijela zahtijevati da pokrenu praćenje imovine čim se pojavi sumnja na kriminalne aktivnosti koje će vjerojatno dovesti do znatnih ekonomskih koristi**, osim ako se u pojedinačnom slučaju to ne smatra primjerenim s obzirom na vrstu kaznenog djela i druge relevantne okolnosti**. **Pri provedbi Direktive države članice trebale bi imati mogućnost da odaberu između dopuštanja procjene nadležnih tijela na pojedinačnoj osnovi i određivanja praga u pogledu vrijednosti povezane s kaznenim djelom. Države članice organizirat će istrage radi praćenja imovine u skladu s nacionalnim pravom i mogu odrediti koja bi nadležna tijela trebala biti odgovorna za provođenje istraga radi praćenja imovine, ovisno o slučaju. Uredi za oduzimanje imovinske koristi trebali bi moći koordinirati i podupirati istrage radi praćenja imovine i prekogranične zahtjeve za istrage radi praćenja imovine, prema potrebi.**

[...]

PUBLIC

(15) **Kako bi se olakšali prekogranično djelovanje i nacionalna potpora, države članice mogle bi razmotriti mogućnost zapošljavanja predstavnika tijela za izvršavanje zakonodavstva i predstavnika pravosudnih tijela u ured za oduzimanje imovinske koristi, koji bi bili smješteni u istim ili zasebnim uredima.**

(16) Zbog transnacionalne prirode financija zločinačkih organizacija države članice trebale bi brzo razmjenjivati informacije koje mogu dovesti do identifikacije predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima i druge imovine u vlasništvu ili pod kontrolom kriminalaca [...]. U tu je svrhu potrebno ovlastiti urede za oduzimanje imovinske koristi za praćenje i identifikaciju imovine koja bi se mogla naknadno oduzeti, osigurati im pristup potrebnim informacijama pod jasnim uvjetima te utvrditi pravila o brzoj međusobnoj razmjeni informacija, spontanoj ili na zahtjev. U hitnim slučajevima u kojima postoji rizik od rasipanja imovine, odgovori na zahtjeve za informacije trebali bi se dati što prije, a najkasnije u roku od osam sati. **Obveza ureda za oduzimanje imovinske koristi da prate i identificiraju predmete, imovinsku korist ili imovinu koji mogu postati ili jesu predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje koji je izdala druga država članica za cilj ima olakšati pripremu ili izvršenje naloga za zamrzavanje iz drugih država članica, ali ne podrazumijeva obvezu priznavanja takvih naloga na temelju Uredbe (EU) 2018/1805.**

PUBLIC

(17) Za djelotvorne istrage radi praćenja imovine i brz odgovor na prekogranične zahtjeve uredi za oduzimanje imovinske koristi trebali bi imati pristup informacijama**, ako su one potrebne za praćenje i identifikaciju imovinske koristi, predmeta i imovine,** koje im omogućuju da utvrde postojanje imovine odnosno vlasništvo ili kontrolu nad imovinom koja bi mogla postati predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje. Stoga bi uredi za oduzimanje imovinske koristi trebali imati pristup relevantnim podacima [...]. **Kao opće pravilo, države članice trebale bi biti obvezne uredima za oduzimanje imovinske koristi osigurati brz pristup relevantnim kategorijama podataka, ili putem izravnog i trenutačnog pristupa registrima ili bazama podataka ili putem drugih sredstava, primjerice podnošenjem zahtjeva instituciji koja posjeduje informacije. Pristup i pretraživanja smatraju se izravnima i trenutačnima, među ostalim, ako nacionalna tijela koja upravljaju registrom žurno šalju informacije nadležnim tijelima putem automatiziranog mehanizma, pod uvjetom da posredničke institucije ne mogu utjecati na zatražene podatke ili informacije koje treba pružiti. U pogledu određenih kategorija tipično osjetljivih informacija, kao što su fiskalni podaci, nacionalni podaci o socijalnom osiguranju i informacije o izvršavanju zakonodavstva, države članice trebale bi uredima za oduzimanje imovinske koristi omogućiti brz pristup informacijama u skladu s nacionalnim pravom i ako su one potrebne za praćenje i identifikaciju imovinske koristi, predmeta i imovine. One bi takav pristup trebale moći dati na temelju obrazloženih zahtjeva koje bi pod određenim uvjetima trebale moći odbiti. Stoga države članice mogu uzeti u obzir proporcionalnost, vrstu podataka ili druge relevantne okolnosti. Podsjeća se da se ovom Direktivom utvrđuju minimalna pravila i da države članice na nacionalnoj razini imaju mogućnost uredima za oduzimanje imovinske koristi dati pristup većem broju informacija, kao što su podaci o zaposlenju ili informacije o bankovnim računima, primjerice podaci o stanju i transakcijama.**

PUBLIC

Na pristup informacijama trebale bi se primjenjivati posebne zaštitne mjere kojima se sprečava zloporaba prava pristupa [...], **uključujući zahtjeve koji se odnose na zapisivanje u skladu s** [...] člankom 25. Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća[9]. Izravan i neposredan pristup tim informacijama ne sprečava države članice u tome da na pristup primjenjuju postupovna jamstva utvrđena nacionalnim pravom i pritom uzimaju u obzir potrebu da uredi za oduzimanje imovinske koristi mogu brzo odgovoriti na prekogranične zahtjeve. Provedba postupovnih jamstava za pristup bazama podataka ne bi trebala utjecati na sposobnost ureda za oduzimanje imovinske koristi da odgovaraju na zahtjeve iz drugih država članica, posebno u slučaju hitnih zahtjeva. Pristup relevantnim bazama podataka i registrima na temelju ove Direktive trebao bi dopunjavati pristup informacijama o bankovnim računima na temelju Direktive (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća[10] i informacijama o stvarnom vlasništvu na temelju Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća[11]. **Ovu bi Direktivu također trebalo smatrati kao *lex specialis* u odnosu na [Direktivu o razmjeni informacija između tijela za izvršavanje zakonodavstva, PCC...].**

---

9 Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89).

10 Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP (SL L 186, 11.7.2019., str. 122).

11 Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/843 (SL L 141, 5.6.2015., str. 73).

(18) Da bi se zajamčila sigurnost informacija koje razmjenjuju uredi za oduzimanje imovinske koristi, **svi uredi za oduzimanje imovinske koristi trebali bi moći izravno pristupiti** [...] mrežnoj aplikaciji za sigurnu razmjenu informacija (SIENA), kojom upravlja Europol u skladu s Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća[12]**.** [...] Za svu komunikaciju među uredima za oduzimanje imovinske koristi na temelju ove Direktive **trebalo bi upotrebljavati sustav SIENA ili, prema potrebi, druge sigurne kanale**. **Moglo bi biti primjereno upotrebljavati drugi siguran kanal ako, primjerice, hitnost zahtjeva iziskuje privremenu upotrebu drugog komunikacijskog kanala ili ako razmjena informacija iziskuje sudjelovanje trećih zemalja ili međunarodnih organizacija, ili ako postoje objektivni razlozi za sumnju da će takvo sudjelovanje biti potrebno u kasnijoj fazi. Upućivanje na sustav SIENA trebalo bi tumačiti kao da se primjenjuje i na njegova nasljednika ako se sustav SIENA kasnije zamijeni.** [...]

(19) Zamrzavanje i oduzimanje u okviru ove Direktive autonomni su pojmovi koji ne bi trebali sprečavati države članice u provedbi ove Direktive instrumentima koji bi se u skladu s nacionalnim pravom smatrali sankcijama ili drugim vrstama mjera.

---

12 Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53).

(20) Oduzimanje dovodi do konačnog oduzimanja imovine. No zaštita imovine može biti preduvjet za oduzimanje i često je nužna za djelotvorno izvršenje naloga za oduzimanje. Imovina se štiti mjerom zamrzavanja. Kako bi se spriječilo rasipanje imovine [...], nadležna tijela u državama članicama [...] trebala bi se ovlastiti da odmah poduzmu hitno djelovanje kako bi se takva imovina osigurala **do izdavanja naloga za zamrzavanje. To je, primjerice, važno u kontekstu prekogranične suradnje.**

(20a) Hitno djelovanje privremena je hitna mjera zamrzavanja čiji oblik nije definiran ovom Direktivom. U skladu s nacionalnim pravom, hitno djelovanje može biti u obliku naloga. Nacionalnim pravom može se predvidjeti da se hitno djelovanje, nakon što ga nadležno tijelo potvrdi ili odobri, pretvori u nalog za zamrzavanje ili da ga se smatra nalogom za zamrzavanje. Nacionalnim pravom može se ograničiti privremena valjanost hitnog djelovanja. U takvim slučajevima, ako do isteka tog razdoblja nije izdan nalog za zamrzavanje niti je nadležno tijelo potvrdilo ili odobrilo hitno djelovanje, nakon čega bi se ono pretvorilo u nalog za zamrzavanje ili se smatralo nalogom za zamrzavanje, učinci hitnog djelovanja prestaju te bi privremeno zamrznutu imovinu trebalo vratiti.

(20b) Ovom se Direktivom državama članicama prepušta da odrede koja bi nadležna tijela trebala biti ovlaštena za poduzimanje hitnog djelovanja. Države članice mogu omogućiti uredima za oduzimanje imovinske koristi da prema potrebi poduzmu hitno djelovanje kako bi sačuvali imovinu koju su pratili i identificirali pri obavljanju svojih zadaća. To je, primjerice, važno u kontekstu prekogranične suradnje.

PUBLIC

(21) S obzirom na [...] **preklapanje s** pravom na imovinu [...] **uzrokovano** nalogom za zamrzavanje, takve se privremene mjere ne bi trebale primjenjivati dulje nego što je potrebno za očuvanje raspoloživosti imovine kako bi se ona eventualno kasnije oduzela. Za to će možda biti potrebno da nacionalni sud provede preispitivanje kako bi se osiguralo da svrha sprečavanja rasipanja imovine i dalje vrijedi.

(22) Mjerama zamrzavanja ne bi trebalo dovoditi u pitanje mogućnost da se određena imovina smatra dokazom u okviru postupka ako bi ona u konačnici postala raspoloživa za djelotvorno izvršenje naloga za oduzimanje. Imovina se u kontekstu kaznenog postupka može zamrznuti i radi mogućeg kasnijeg povrata ili kako bi se zajamčila naknada štete uzrokovane kaznenim djelom.

(22a) Ako se imovina koju treba zamrznuti sastoji od subjekata koje bi trebalo sačuvati zbog kontinuiteta poslovanja, kao što su poduzeća, nalog za zamrzavanje može uključivati mjere za privremeno ograničavanje pravâ na tu imovinu osobama koje su njezini vlasnici ili upravitelji, omogućavajući im pritom nastavak poslovanja.

PUBLIC

(23) Uz mjere oduzimanja koje tijelima omogućuju da kriminalcima oduzmu imovinsku korist ili predmete [...]**, što podliježe** [...] pravomoćnoj osuđujućoj presudi, potrebno je omogućiti oduzimanje imovine čija je vrijednost istovjetna vrijednosti te imovinske koristi ili predmeta, kako bi se obuhvatila imovina čija je vrijednost istovjetna vrijednosti imovinske koristi i predmeta stečenih kaznenim djelima kad god nije moguće **oduzeti** [...] tu imovinsku korist i predmete. Države članice mogu definirati oduzimanje imovine istovjetne vrijednosti kao dodatak ili alternativu [...] oduzimanju **imovinske koristi i predmeta**, kako je primjereno u skladu s nacionalnim pravom.

(23a) Prilikom provedbe ove Direktive u odnosu na oduzimanje imovine u protuvrijednosti predmeta, relevantne odredbe mogle bi se primjenjivati ako je u pogledu posebnih okolnosti dotičnog slučaja takva mjera razmjerna, posebno uzimajući u obzir vrijednost dotičnog predmeta. Države članice mogu uzeti u obzir i činjenicu jesu li i u kojoj mjeri osuđene osobe odgovorne za onemogućavanje oduzimanja predmeta.

PUBLIC

(24) Česta je i raširena praksa osumnjičenika ili optuženika da prenose imovinu ili imovinsku korist informiranoj trećoj strani kako bi izbjegli oduzimanje. Stjecanje koje provodi treća strana odnosi se na situaciju u kojoj je, na primjer, treća strana izravno ili neizravno, primjerice preko posrednika, stekla imovinu od osumnjičenika ili optuženika, među ostalim ako je kazneno djelo počinjeno u njezino ime ili za njezinu korist, a optuženik nema imovinu koja se može oduzeti. Takvo oduzimanje trebalo bi biti moguće **barem** u slučajevima kad je utvrđeno da je treća strana znala ili je trebala znati da je svrha prijenosa ili stjecanja izbjegavanje oduzimanja, na temelju konkretnih činjenica i okolnosti, među ostalim kad je prijenos izvršen bez naknade ili u zamjenu za iznos znatno niži od tržišne vrijednosti. Pravila o oduzimanju trećoj strani trebala bi se proširiti na fizičke i pravne osobe, ne dovodeći u pitanje pravo trećih strana na saslušanje, uključujući pravo na potraživanje vlasništva nad dotičnom imovinom. U svakom se slučaju ne bi trebalo utjecati na prava *bona fide* trećih strana.

PUBLIC

(25) Zločinačke organizacije sudjeluju u širokom rasponu kriminalnih aktivnosti. Mogu postojati situacije u kojima je radi djelotvornog suzbijanja aktivnosti organiziranog kriminala primjereno da nakon osuđujuće kaznene presude za kazneno djelo koje bi moglo dovesti do ekonomske koristi slijedi oduzimanje imovine povezane s određenim kaznenim djelom, uključujući imovinsku korist ili predmete stečene kaznenim djelom, ali i dodatne imovine za koju sud utvrdi da je stečena kriminalnim radnjama. **Takvo prošireno oduzimanje trebalo bi biti moguće ako se sud uvjerio da je dotična imovina stečena kriminalnim radnjama, a za takve kriminalne radnje ne postoji zahtjev za osudu. Relevantne radnje mogle bi se sastojati od bilo koje vrste kaznenog djela. Pojedinačna kaznena djela ne moraju se dokazivati, ali sud mora biti uvjeren da je dotična imovina stečena takvim radnjama. Države članice mogu predvidjeti da bi, na primjer, moglo biti dovoljno da sud na temelju odmjeravanja vjerojatnosti smatra ili da može opravdano pretpostaviti da je znatno vjerojatnije da dotična imovina nije stečena kriminalnim radnjama, već drugim aktivnostima. U tom kontekstu, sud mora razmotriti posebne okolnosti slučaja, uključujući činjenice i dostupne dokaze na temelju kojih se može izdati odluka o proširenom oduzimanju. Činjenica da je imovina osobe u nerazmjeru s njezinim zakonitim prihodom može biti jedna od činjenica na temelju koje se dolazi do zaključka suda je da imovina stečena kriminalnim radnjama. Države članice mogle bi i odrediti zahtjev za određeno razdoblje tijekom kojega se može smatrati da imovina potječe iz kriminalnih radnji.**

PUBLIC

(26) Oduzimanje bi trebalo biti moguće i ako [...] pravomoćna osuđujuća presuda nije moguća zbog bolesti, bijega ili smrti osumnjičenika ili optuženika [...]. Isto bi trebalo biti moguće ako su **rokovi zastare** [...] propisani nacionalnim pravom **za relevantna kaznena djela** istekli **nakon pokretanja kaznenog postupka** [...]. Oduzimanje bi se u takvim slučajevima trebalo dopustiti samo ako je **kazneni postupak mogao dovesti do pravomoćne kaznene presude u slučaju da navedene okolnosti nisu postojale**. [...] Ne bi trebalo biti utjecaja na pravo tuženika da ga se upozna s postupkom i da ga zastupa odvjetnik. **U slučajevima bolesti ili bijega, postojanje postupka u odsutnosti u državi članici bilo bi dovoljno za usklađenost s obvezom da se omogući oduzimanje kako je navedeno u prvoj rečenici. Ako je osumnjičenik ili optuženik pobjegao, države članice trebale bi poduzeti sve razumne mjere i mogu zahtijevati da se dotična osoba pozove na sud ili upozna s postupkom oduzimanja. Države članice potiču se da omoguće oduzimanje i kada pravomoćna osuđujuća presuda nije moguća jer se osumnjičenik ili optuženik ne može smatrati odgovornim zbog amnestije odobrene prije pravomoćne osuđujuće presude kako je predviđeno nacionalnim pravom.**

PUBLIC

(27) Za potrebe ove Direktive bolest bi trebalo tumačiti kao nemogućnost osumnjičenika ili optuženika da prisustvuje kaznenom postupku tijekom duljeg razdoblja, zbog čega nije moguće nastaviti postupak. **To se ne odnosi na slučajeve u kojima bolest dovodi samo do privremene obustave kaznenog postupka, koji se nakon takve obustave može nastaviti.**

PUBLIC

(28) Zbog netransparentnosti organiziranog kriminala nije uvijek moguće povezati imovinu stečenu kriminalnim **radnjama** [...] s određenim kaznenim djelom i takvu imovinu oduzeti. U takvim situacijama **trebalo bi biti moguće oduzeti imovinu** [...] **kad je imovina identificirana u kontekstu istrage u vezi s kaznenim djelom** [...], a sud se uvjerio u to da je [...] imovina stečena kriminalnim **radnjama, barem u slučajevima u kojima te radnje mogu izravno ili neizravno dovesti do znatne ekonomske koristi i ako su one počinjen**e [...] u okviru zločinačke organizacije. **Države članice trebale bi omogućiti oduzimanje takvog bogatstva neobjašnjenog podrijetla kad se istraga u kojoj je imovina identificirana odnosi na kazneno djelo obuhvaćeno područjem primjene ove Direktive koje je kažnjivo oduzimanjem slobode u najduljem trajanju od najmanje četiri godine.** Tim bi se uvjetima trebalo osigurati da je oduzimanje imovine koja nije povezana s određenim kaznenim djelom za koje je vlasnik osuđen ograničeno na **imovinu koja potječe iz** kriminalnih **radnji** [...] koje **su** [...] ozbiljne naravi [...]. **Države članice trebale bi moći ograničiti oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla tako da predvide da se takvo oduzimanje provodi samo ako drugi oblici oduzimanja nisu mogući i, alternativno ili kumulativno, ako je imovina koju treba oduzeti zamrznuta u kontekstu istrage povezane s kaznenim djelom počinjenim u okviru zločinačke organizacije. Oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla ne bi trebalo dovesti u pitanje prava *bona fide* trećih strana.**

PUBLIC

(28-a) Iako uvjerenje nacionalnog suda da je počinjeno **određeno** kazneno djelo ne bi trebalo biti preduvjet, **mora postojati dovoljno činjenica i okolnosti da bi se** sud [...] uvjerio da je dotična imovina stečena kriminalnim **radnjama** [...]. **Relevantne radnje mogle bi se sastojati od bilo koje vrste kaznenog djela. Pojedinačna kaznena djela ne moraju se dokazivati, ali sud mora biti uvjeren da je dotična imovina stečena takvim radnjama. Države članice mogu predvidjeti da bi, na primjer, moglo biti dovoljno da sud na temelju odmjeravanja vjerojatnosti smatra ili da može opravdano pretpostaviti da je znatno vjerojatnije da dotična imovina nije stečena takvim kriminalnim radnjama, već drugim aktivnostima.** Pri određivanju je li dotična imovina stečena kriminalnim **radnjama** [...] nacionalni sudovi trebali bi uzeti u obzir sve relevantne okolnosti slučaja, uključujući **dostupne dokaze i posebne činjenice, primjerice da je vrijednost** [...] imovine u znatnom nerazmjeru sa zakonitim prihodom **osobe** [...]. **Još jedna okolnost koja bi se mogla uzeti u obzir jest nepostojanje vjerodostojnog zakonitog izvora imovine jer se podrijetlo zakonito stečene imovine obično može objasniti. Povezanost osobe s osobama povezanima sa zločinačkom organizacijom također bi mogla biti važna. Procjena bi se trebala provoditi na pojedinačnoj osnovi, ovisno o okolnostima slučaja. Mehanizam oduzimanja bogatstva neobjašnjenog podrijetla ne bi trebalo upotrijebiti ako bi u pojedinačnom slučaju primjena pravila utvrđenih u Direktivi očito bila nerazumna ili nerazmjerna. Države članice mogle bi i odrediti zahtjev za određeno razdoblje tijekom kojega se može smatrati da imovina potječe iz takvih kriminalnih radnji. Države članice trebale bi osigurati da se odgovarajuća postupovna prava pogođene osobe poštuju.** [...]

PUBLIC

(28-b) **Standard dokazivanja u pogledu podrijetla imovine koji je u ovoj Direktivi utvrđen u odredbi o proširenom oduzimanju i odredbi o oduzimanju bogatstva neobjašnjenog podrijetla u načelu je isti. U skladu s objema odredbama, sud se mora uvjeriti da je imovina stečena kriminalnim radnjama, a za takve kriminalne radnje ne postoji zahtjev za osudu. Iako se odredba o proširenom oduzimanju primjenjuje samo ako je osoba osuđena za kazneno djelo, u kojem slučaju imovina koja pripada toj osobi može biti predmet naloga ako se sud uvjerio da je imovina stečena kriminalnim radnjama, odredba o oduzimanju bogatstva neobjašnjenog podrijetla primjenjuje se neovisno o ishodu istrage u vezi s kaznenim djelom koje je dovelo do njezine primjene. Oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla trebalo bi biti moguće u slučaju obustave postupka, bez obzira na razlog, kao i kada postupak završi presudom. U slučajevima osuđujuće presude u načelu bi bili mogući prošireno oduzimanje ili oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla. U Direktivi se ne navodi koji bi oblik oduzimanja trebao imati prednost, ali države članice mogu to učiniti. Trebalo bi napomenuti da se, kada je kazneno djelo predmet kaznenog progona, o nalogu za oduzimanje ne mora nužno suditi u kombinaciji s kaznenim djelom, već bi države članice također mogle dopustiti da se pitanje oduzimanja odvoji od optužbi za kazneno djelo i da se o njemu zasebno sudi.**

(28b) **Pri utvrđivanju toga mogu li kazneno djelo ili kriminalne radnje dovesti do ekonomske koristi, države članice u obzir mogu uzeti sve relevantne okolnosti, uključujući način djelovanja, na primjer, ako je uvjet za kazneno djelo to da je počinjeno u kontekstu organiziranog kriminala ili s namjerom ostvarivanja redovite dobiti od kaznenih djela.**

PUBLIC

(28c) **Praćenje i identifikacija imovine koju treba zamrznuti i oduzeti trebalo bi biti moguće čak i nakon pravomoćne osuđujuće presude za kazneno djelo ili nakon postupka u okviru primjene oduzimanja koje se ne temelji na osuđujućoj presudi. Ta obveza ne sprečava države članice da utvrde razumne rokove nakon pravomoćne osuđujuće presude ili konačne odluke u postupku primjene oduzimanja koje se ne temelji na osuđujućoj presudi, nakon čijeg isteka praćenje i identifikacija više ne bi bili mogući.**

(28d) **Države članice trebalo bi poticati da spriječe da osobe osuđene u kaznenom postupku u kojem je imovina zamrznuta steknu imovinu tijekom njezina otuđenja na temelju obvezujućeg naloga za oduzimanje.**

PUBLIC

(29) Kako bi se osiguralo da imovina koja je predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje ili koja to može postati zadrži svoju gospodarsku vrijednost, države članice trebale bi uspostaviti djelotvorne mjere upravljanja. **Takve bi se mjere trebale primjenjivati na zamrznutu imovinu i na oduzetu imovinu do njezina otuđenja na temelju konačnog naloga za oduzimanje. Ne bi se trebale primjenjivati nakon otuđenja imovine na temelju konačnog naloga za oduzimanje, pri čemu države članice mogu predvidjeti pravila za primjenjive mehanizme kojima se imovina, ili njezina vrijednost, koja se oduzima u korist državnog ili drugog javnog proračuna, može upotrebljavati za naknadu štete žrtvama, u javnom interesu ili u socijalne svrhe ili u druge svrhe kako je utvrđeno nacionalnim pravom. Ovom se Direktivom ne usklađuju mehanizmi nakon otuđenja imovine na temelju konačnog naloga za oduzimanje.**

(29a) Ako je to opravdano prirodom imovine, uključujući na primjer njezinu vrijednost ili potrebu, koja proizlazi iz njezine prirode, za posebnim uvjetima upravljanja ili stručnošću, takve [...] bi mjere trebale uključivati [...] procjenu o tome kako [...] **u najvećoj mjeri smanjiti troškove upravljanja te** očuvati [...] vrijednost imovine, **koja se provodi** [...] **tijekom** [...] **pripreme ili najkasnije, bez nepotrebne odgode, nakon izvršenja naloga za zamrzavanje**[...]. **Cilj je procjene pružiti nadležnim tijelima relevantna razmatranja koja treba uzeti u obzir prije, tijekom ili nakon donošenja ili izvršenja naloga za zamrzavanje. Države članice mogu donijeti smjernice o načinu provedbe takve procjene, uzimajući u obzir okolnosti u vezi s imovinom koju treba zamrznuti i osiguravajući da se procjenom ne ugrozi pravodobno izvršenje naloga za zamrzavanje.**

PUBLIC

(30) U [...] **situacijama** u kojima **se može razumno pretpostaviti da** je zamrznuta imovina pokvarljiva i brzo gubi na vrijednosti ili ako su njezini troškovi održavanja nerazmjerni njezinoj očekivanoj vrijednosti u trenutku oduzimanja, ili ako je njome preteško upravljati ili je lako zamjenjiva, države članice trebale bi omogućiti prodaju te imovine prije **konačnog naloga za oduzimanje**. **U skladu s nacionalnim pravom, odluka o prodaji imovine posebne prirode može podlijegati prethodnom odobrenju nadležnog nacionalnog tijela.** Prije donošenja takve odluke**, osim u hitnim slučajevima, pogođena osoba** [...] trebala bi imati pravo da bude **obaviještena** [...]. **Države članice trebale bi predvidjeti mogućnost žalbe protiv naloga za preliminarnu prodaju. Države članice mogu predvidjeti mogućnost da takva žalba ima suspenzivni učinak, na primjer ako je to potrebno kako bi se zaštitili legitimni interesi pogođene osobe, posebno ako postoji rizik od nepopravljive štete. Države članice to mogu učiniti, na primjer, tako da žalbi daju suspenzivni učinak na temelju prava ili tako da nadležnom sudu dopuste da nalog suspendira do donošenja njegove odluke o žalbi.** Države članice [...] **mogu** razmotriti mogućnost da troškove upravljanja zamrznutom imovinom naplate **vlasniku ili** stvarnom vlasniku, na primjer umjesto izdavanja naloga za preliminarnu prodaju i u slučaju pravomoćne osuđujuće presude. [...]

PUBLIC

(31) Države članice trebale bi osnovati urede za upravljanje imovinom **ili odrediti jedno nadležno tijelo ili više njih koji bi djelovali kao uredi za upravljanje imovinom** radi uspostave specijaliziranih tijela zaduženih za upravljanje zamrznutom i oduzetom imovinom kako bi se djelotvorno upravljalo imovinom koja je zamrznuta prije oduzimanja i očuvala njezina vrijednost do donošenja konačne odluke o oduzimanju **i otuđenju imovine na temelju takve odluke**. Ne dovodeći u pitanje unutarnje administrativne strukture država članica, uredi za upravljanje imovinom trebali bi imati isključivu nadležnost za upravljanje zamrznutom [...] **i** oduzetom imovinom ili bi trebali pružati potporu decentraliziranim akterima u skladu s nacionalnim upravljačkim ustrojem i podupirati relevantna tijela u [...] planiranju. **Ovom se Direktivom ne propisuje pravna ili institucionalna narav ureda za upravljanje imovinom te se njome ne dovode u pitanje institucionalni sustavi u državama članicama u kojima uredi za upravljanje imovinom mogu obavljati i zadaće ureda za oduzimanje imovinske koristi ili u kojima se određene zadaće ureda za upravljanje imovinom mogu eksternalizirati.**

(32) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („EKLJP”), kako se tumače u sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava. Ova bi se Direktiva trebala provoditi u skladu s tim pravima i načelima.

PUBLIC

(33) Nalozi za zamrzavanje i oduzimanje imovine znatno utječu na prava osumnjičenika i optuženika, a u posebnim slučajevima i na prava trećih strana **ili drugih osoba** koje ne sudjeluju u postupku. Direktivom bi trebalo predvidjeti posebne zaštitne mjere i pravne lijekove kako bi se zajamčila zaštita njihovih temeljnih prava u provedbi ove Direktive u skladu s pravom na pošteno suđenje, pravom na djelotvoran pravni lijek i pravom na pretpostavku nedužnosti u skladu s člancima 47. i 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

(34) Pogođenu **osobu** [...] trebalo bi bez **nepotrebne** odgode obavijestiti o nalozima za zamrzavanje, oduzimanje [...] i preliminarnu prodaju. **Ipak, države članice trebale bi moći predvidjeti pravo nadležnih tijela da odgode obavješćivanje pogođene osobe o nalozima za zamrzavanje zbog potreba istrage.** Pogođena osoba obavješćuje se o tim nalozima, među ostalim, kako bi ih mogla osporiti [...]. Stoga bi u takvim obavijestima u pravilu trebalo navesti razlog ili razloge za dotični predmetni. **Ako pogođena osoba ili mjesto gdje se nalazi pogođena osoba nisu poznati ili ako bi obavješćivanje svake od pogođenih osoba predstavljalo nerazmjerno opterećenje, obavješćivanje se može provesti putem javne objave.**

PUBLIC

(34a) Pogođena **osoba** [...] trebala bi imati stvarnu mogućnost osporavanja naloga za zamrzavanje, oduzimanje [...] i preliminarnu prodaju. U slučaju naloga za oduzimanje za koje su svi elementi kaznenog djela prisutni, ali osuđujuća kaznena presuda nije moguća, tuženik bi prije donošenja naloga trebao imati mogućnost saslušanja**, ako je to moguće.** [...] **U slučaju nalogâ za oduzimanje na temelju odredaba o proširenom oduzimanju i oduzimanju bogatstva neobjašnjenog podrijetla, okolnosti koje pogođena osoba pred sudom može osporiti pri osporavanju naloga za oduzimanje trebale bi uključivati i posebne činjenice i dostupne dokaze na temelju kojih se dotična imovina smatra imovinom stečenom kriminalnim radnjama.**

(35) Pri provedbi ove Direktive i kako bi se osigurala proporcionalnost mjera oduzimanja, države članice **mogu** [...] predvidjeti **mogućnost** [...] da **oduzimanje** ne [...] nalože [...] **ili da ga ne izvrše** ako bi to bilo nerazmjerno dotičnom kaznenom djelu **ili optužbi**. **Tom bi se mogućnošću nadležnim tijelima trebalo omogućiti da, primjerice, procijene u kojoj je mjeri oduzimanje predmeta razmjerno.** Nadalje, države članice **mogu** [...] predvidjeti mogućnost da u iznimnim okolnostima oduzimanje ne nalože **ili ne izvrše**, ako bi to u skladu s nacionalnim pravom pogođenoj osobi stvorilo nepotrebne poteškoće na temelju okolnosti pojedinačnog slučaja koje bi trebale biti odlučujuće. Takve iznimne okolnosti trebale bi biti ograničene na slučajeve u kojima bi pogođena osoba bila u situaciji u kojoj bi joj bilo vrlo teško preživjeti, a okolnosti tog pojedinačnog slučaja trebale bi biti odlučujuće.

(35a) **Iako su države članice obvezne osigurati da osobe čija je imovina pogođena mjerama predviđenima ovom Direktivom imaju pravo pristupa odvjetniku tijekom cijelog postupka zamrzavanja i oduzimanja, ova Direktiva ne utječe na pravila koja se primjenjuju na besplatnu pravnu pomoć.**

PUBLIC

(36) Ovu Direktivu trebalo bi provoditi ne dovodeći u pitanje Direktivu 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća[13], Direktivu 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća[14], Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća[15], Direktivu 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća[16], **Direktivu 2014/60/EU Europskog parlamenta i Vijeća[17],** Direktivu (EU) 2016/343/EU Europskog parlamenta i Vijeća[18], Direktivu 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća[19] i Direktivu (EU) 2016/1919 Europskog parlamenta i Vijeća[20].

PUBLIC

---

13 Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, 26.10.2010., str. 1).

14 Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku (SL L 142, 1.6.2012., str. 1).

15 Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14.11.2012., str. 57).

16 Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6.11.2013., str. 1).

17 **Direktiva 2014/60/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 159, 28.5.2014., str. 1).**

18 Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11.3.2016., str. 1).

19 Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima (SL L 132, 21.5.2016., str. 1).

20 Direktiva (EU) 2016/1919 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga (SL L 297, 4.11.2016., str. 1).

(37) Posebno je važno da se u skladu s pravom Unije osigura zaštita osobnih podataka pri obradi podataka na temelju ove Direktive. U tu bi svrhu pravila ove Direktive trebala biti usklađena s Direktivom (EU) 2016/680. Posebno bi trebalo navesti da svi osobni podaci koje razmjenjuju uredi za oduzimanje imovinske koristi trebaju ostati ograničeni na kategorije podataka navedene u odjeljku B točki 2. Priloga II. Uredbi (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća. Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju za potrebe ove Direktive provode nadležna nacionalna tijela, osobito uredi za oduzimanje imovinske koristi.

(38) Posebno je važno da se u skladu s pravom Unije osigura zaštita osobnih podataka u svim razmjenama informacija na temelju ove Direktive. U tu svrhu, u mjeri u kojoj se to odnosi na obradu osobnih podataka u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, pravila o zaštiti podataka kako su utvrđena u Direktivi (EU) 2016/680 primjenjuju se u odnosu na mjere poduzete na temelju ove Direktive. Kad je to potrebno, osobito s obzirom na obradu osobnih podataka koju u svrhu upravljanja imovinom provode uredi za upravljanje imovinom, primjenjuju se pravila o zaštiti podataka utvrđena u Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća.

PUBLIC

(39) Za djelotvoran sustav naplate potrebno je uskladiti aktivnosti niza tijela, od tijela za izvršavanje zakonodavstva, uključujući carinska tijela, porezna tijela i tijela za naplatu poreza koja su nadležna za povrat imovine, do ureda za oduzimanje imovinske koristi, pravosudnih tijela i tijela za upravljanje imovinom, uključujući urede za upravljanje imovinom. Kako bi se osiguralo koordinirano djelovanje svih nadležnih tijela, potrebno je uspostaviti strateški učinkovitiji pristup povratu imovine i promicati veću suradnju relevantnih tijela uz jasan pregled rezultata povrata imovine. U tu svrhu države članice trebale bi donijeti i redovito preispitivati nacionalnu strategiju za povrat imovine kojom će se voditi mjere povezane s financijskim istragama, zamrzavanjem i oduzimanjem relevantnih sredstava, imovinske koristi ili imovine te upravljanjem i njihovim otuđenjem. **Države članice mogu odlučiti o primjerenom formatu takve strategije kojom se mogu uzeti u obzir njihove ustavne tradicije u smislu diobe vlasti i nadležnosti te koja može biti sektorska ili dio opsežnijeg strateškog dokumenta. Ne dovodeći u pitanje predviđaju li države članice donošenje jedne strategija ili više njih, njihov ukupan sadržaj trebao bi obuhvaćati državno područje cijele države članice.** Nadalje, države članice trebale bi nadležnim tijelima osigurati potrebna sredstva za djelotvorno izvršavanje njihovih zadaća. Nadležna tijela trebalo bi shvatiti kao tijela kojima je povjereno obavljanje zadaća kako je navedeno u ovoj Direktivi i u skladu s nacionalnim ustrojima.

PUBLIC

(40) Kako bi se ocijenile djelotvornost i učinkovitost okvira za povrat imovine, upravljanje imovinom i oduzimanje imovine, potrebno je prikupiti i objaviti usporediv **minimalan** skup **primjerenih** statističkih podataka o zamrzavanju i oduzimanju imovine te upravljanju njome. **Države članice trebale bi nastojati prikupiti podatke za određenu statistiku na središnjoj razini, s ciljem njihova slanja Komisiji. To znači da bi države članice trebale uložiti odgovarajuće napore da prikupe dotične podatke. To, međutim, ne znači da su države članice obvezne postići rezultat prikupljanja podataka ako postoji nerazmjerno administrativno opterećenje ili ako su troškovi dotičnih država članica veliki.**

(41) [...]

(42) [...][21][...]

21 [...]

(43) **Države članice trebale bi osigurati da uredi za upravljanje imovinom i, prema potrebi, uredi za oduzimanje imovinske koristi te druga nadležna tijela koja obavljaju zadaće na temelju ove Direktive imaju potrebne alate za osiguravanje učinkovitog upravljanja zamrznutom i oduzetom imovinom. U tu svrhu države članice mogu uspostaviti jedan ili više registara imovine zamrznute i oduzete na temelju ove Direktive.**

[...]

PUBLIC

(44) Zločinačke organizacije djeluju preko granica i stječu sve više imovine u državama članicama koje nisu njihove matične države i u trećim zemljama. S obzirom na transnacionalnu dimenziju organiziranog kriminala, međunarodna suradnja ključna je za povrat dobiti i oduzimanje financijske imovine koja kriminalcima omogućuje djelovanje. Države članice trebale bi stoga osigurati da uredi za oduzimanje imovinske koristi i uredi za upravljanje imovinom surađuju**, u najvećoj mogućoj mjeri,** [...] sa svojim partnerima u trećim zemljama kako bi pratili i identificirali predmete i imovinsku korist ili imovinu koji mogu postati ili jesu predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje u okviru kaznenog postupka te kako bi njima upravljali. **Države članice trebale bi iskoristiti postojeće okvire za suradnju te ih se potiče, ali ne obvezuje, da razviju ili prilagode postojeće bilateralne sporazume ili da pristupe postojećim multilateralnim konvencijama ili, naposljetku, da sklope nove bilateralne sporazume ako drugi dogovori nisu uspostavljeni. Pravila o zaštiti podataka utvrđena u Direktivi (EU) 2016/680 primjenjuju se na mjere poduzete u tom pogledu.** [...]

PUBLIC

(45) Uredi za oduzimanje imovinske koristi trebali bi i blisko surađivati s tijelima i agencijama EU-a, uključujući Europol, Eurojust i Ured europskog javnog tužitelja, u skladu s njihovim ovlastima, ako je to potrebno za praćenje i identifikaciju imovine u okviru prekograničnih istraga koje podupiru Europol i Eurojust ili u okviru istraga koje provodi Ured europskog javnog tužitelja. **Države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji u vezi s osnivanjem EPPO-a trebale bi osigurati da njihovi uredi za oduzimanje imovinske koristi ispunjavaju obveze iz Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939, uključujući obvezu izvješćivanja predviđenu njezinim člankom 24., te da slijede upute EPPO-a i poduzimaju istražne mjere koje im je EPPO dodijelio, u skladu s njezinim člankom 28.** [...]

PUBLIC

(46) Kako bi se osigurali zajedničko razumijevanje i minimalni standardi za praćenje, identifikaciju, zamrzavanje i **oduzimanje** imovine i upravljanje imovinom, ovom bi se Direktivom trebala utvrditi minimalna pravila za relevantne mjere i povezane zaštitne mjere. Donošenje minimalnih pravila ne sprečava države članice da dodijele opsežnije ovlasti uredima za oduzimanje imovinske koristi ili uredima za upravljanje imovinom ili da predvide **opsežnija pravila o zamrzavanju i oduzimanju, među ostalim, na primjer, u vezi s njihovim pravilima o dokazima ili u vezi s područjem primjenjivosti proširenog oduzimanja ili oduzimanja bogatstva neobjašnjenog podrijetla, ili da predvide** dodatne zaštitne mjere u okviru nacionalnog prava, **na primjer saslušanje pogođene osobe prije preliminarne prodaje,** pod uvjetom da se takvim nacionalnim mjerama i odredbama ne ugrožava cilj ove Direktive.

(47) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Direktive da se olakša oduzimanja imovine u kaznenim stvarima, već se on može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

PUBLIC

(48) Budući da se ovom Direktivom predviđa sveobuhvatan skup pravila koja bi se preklapala s postojećim pravnim instrumentima, ona bi trebala zamijeniti Zajedničku akciju Vijeća 98/699/PUP[22], Okvirnu odluku Vijeća 2001/500/PUP[23], Okvirnu odluku 2005/212/PUP, Odluku 2007/845/PUP i Direktivu 2014/42/EU u pogledu država članica koje obvezuje ova Direktiva.

(49) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(50) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.] [ili] U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]

---

22 Zajednička akcija 98/699/PUP od 3. prosinca 1998. o pranju novca, utvrđivanju, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine ili imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, koju je Vijeće usvojilo na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji (SL L 333, 9.12.1998., str. 1).

23 Okvirna odluka Vijeća od 26. lipnja 2001. o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima (SL L 182, 5.7.2001., str. 1).

(51) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. Uredbe (EZ) br. 2018/1725 te je on dao mišljenje **19. srpnja 2022.**,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

PUBLIC

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila o praćenju, identifikaciji, zamrzavanju i oduzimanju imovine te upravljanju imovinom u okviru kaznenog postupka. **Tim se pravilima ne dovode u pitanje postupci koje države članice mogu upotrebljavati za zamrzavanje i oduzimanje dotične imovine. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje mjere zamrzavanja i oduzimanja u okviru postupaka u građanskim ili upravnim stvarima.**

2. [...]

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na [...] kaznena djela **obuhvaćena**:

(a) [...] Okvirnom odlukom Vijeća 2008/841/PUP **od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala**[24];

(b) [...] Direktivom (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća **od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP**[25];

(c) [...] Direktivom 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća **od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP**[26];

PUBLIC

24 [...] SL L 300, 11.11.2008., str. 42[...].
25 [...] SL L 88, 31.3.2017., str. 6[...].
26 [...] SL L 101, 15.4.2011., str. 1[...].

(d) [...] Direktivom 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća **od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP**[27];

(e) [...] Okvirnom odlukom Vijeća 2004/757/PUP **od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom**[28];

(f) [...] Konvencijom sastavljenom na temelju članka K.3 stavka 2. točke (c) Ugovora o Europskoj uniji o borbi protiv korupcije u kojoj sudjeluju dužnosnici Europskih zajednica ili službenici država članica Europske unije[29] i [...] Okvirnom odlukom Vijeća 2003/568/PUP **od 22. srpnja 2003. o borbi protiv korupcije u privatnom sektoru**[30];

PUBLIC

---

27 [...] SL L 335, 17.12.2011., str. 1[...].
28 [...] SL L 335, 11.11.2004., str. 8[...].
29 SL C 195, 25.6.1997., str. 1.
30 [...] SL L 192, 31.7.2003., str. 54[...].

(g) [...] Direktivom (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća **od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima**[31];

(h) [...] Direktivom (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća **od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevara i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP**[32];

(i) [...] Direktivom 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća **od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja**[33];

(j) [...] Direktivom 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća **od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP**[34];

PUBLIC

31 [...] SL L 284, 12.11.2018., str. 22[...].
32 [...] SL L 123, 10.5.2019., str. 18[...].
33 [...] SL L 151, 21.5.2014., str. 1[...].
34 [...] SL L 218, 14.8.2013., str. 8[...].

(k) [...] Protokolom protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta[35];

(l) [...] Direktivom (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća **od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima**[36];

PUBLIC

35 SL L 89, 25.3.2014., str. 7.
36 [...] SL L 198, 28.7.2017., str. 29[...].

(m) [...] Direktivom 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća **od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava**[37] **i** [...] Direktivom 2005/35/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ **Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija za kršenja**[38];

(n) [...] Okvirnom odlukom Vijeća 2002/946/PUP **o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka**[39] i Direktivom Vijeća 2002/90/EZ **o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka**[40];

(o) Direktivom 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (Direktiva o zlouporabi tržišta)[41]**;**

(p) Prijedlogom direktive Europskog parlamenta i Vijeća o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja.

---

37 [...] SL L 328, 6.12.2008., str. 28[...]. Upućivanje na direktive iz 2008. i 2009. zamijenit će se upućivanjem na Direktivu o zaštiti okoliša putem kaznenog prava koja još nije donesena ako se ta direktiva donese prije finalizacije postojećeg teksta.

38 [...] SL L 280, 27.10.2009., str. 52[...].

39 [...] SL L 328, 5.12.2002., str. 1[...].

40 [...] SL L 328, 5.12.2002., str. 17[...].

41 **SL L 173, 12.6.2014., str. 179.**

2. Ova se Direktiva primjenjuje na [...] kaznena djela **ako je kazneno djelo** [...] počinjeno u okviru zločinačke organizacije**, kako je definirana u Okvirnoj odluci Vijeća 2008/841/PUP, i kažnjivo oduzimanjem slobode u najduljem trajanju od najmanje četiri godine.**[...]

[...]

3. [...]

PUBLIC

4. Ova se Direktiva primjenjuje na bilo koje drugo kazneno djelo utvrđeno u drugim pravnim aktima Unije ako se njima posebno predviđa da se ova Direktiva primjenjuje na kaznena djela koja su u njima definirana.

5. Odredbe o praćenju i identifikaciji predmeta i imovinske koristi ili imovine iz poglavlja II. primjenjuju se na sva kaznena djela kako su definirana u nacionalnom pravu koja su kažnjiva oduzimanjem slobode ili nalogom za pritvaranje u trajanju od najmanje godinu dana.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „imovinska korist” znači svaka ekonomska korist izravno ili neizravno ostvarena kaznenim djelom koja se sastoji od bilo kojeg oblika imovine i uključuje svako naknadno ponovno ulaganje ili preoblikovanje izravne imovinske koristi i svaku korist koja ima određenu vrijednost;

2. „imovina” znači imovina bilo koje vrste, neovisno o tome je li materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, odnosno pravni dokumenti ili instrumenti kojima se dokazuje pravo na takvu imovinu ili interes u takvoj imovini;

3. „predmeti” znači bilo koja imovina koja se upotrijebila ili se namjerava upotrijebiti, na bilo koji način, u cijelosti ili djelomično, za počinjenje kaznenog djela;

4. „praćenje i identifikacija” znači svaka istraga koju provode nadležna tijela radi utvrđivanja predmeta, imovinske koristi ili imovine koji bi mogli biti stečeni kriminalnim aktivnostima;

5. „zamrzavanje” znači privremena zabrana prijenosa, uništenja, prenamjene ili premještanja imovine ili raspolaganja njome, odnosno privremeno čuvanje i nadzor imovine;

6. „oduzimanje” znači konačno oduzimanje imovine koje je odredilo **pravosudno tijelo** [...] u vezi s kaznenim djelom **ili kriminalnim radnjama**;

PUBLIC

7. [...]

8. „zločinačka organizacija" znači zločinačka organizacija kako je definirana u članku 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP;

9. „žrtva" znači žrtva kako je definirana u članku 2. [...] Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća [...][42] [...];

10. [...][43][...]

11. [...]

12. [...]

PUBLIC

[42] Direktiva 2012/29/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP.

[43] [...]

POGLAVLJE II.

PRAĆENJE I IDENTIFIKACIJA

Članak 4.

Istrage radi praćenja imovine

1. Kako bi se olakšala prekogranična suradnja, države članice poduzimaju mjere za omogućivanje brzog praćenja i identifikacije predmeta i imovinske koristi ili imovine koji mogu postati ili su predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje tijekom kaznenog postupka.

2. Nadležna tijela odmah provode istrage radi praćenja imovine na temelju stavka 1. kad [...] se pokrene istraga kaznenog djela koje bi vjerojatno dovelo do znatne ekonomske koristi**, osim ako se to ne smatra primjerenim s obzirom na vrstu kaznenog djela i okolnosti pojedinačnog slučaja** [...].

Članak 5.

Uredi za oduzimanje imovinske koristi

1. Svaka država članica osniva barem jedan ured za oduzimanje imovinske koristi kako bi se olakšala prekogranična suradnja u istragama radi praćenja imovine.

2. Uredi za oduzimanje imovinske koristi imaju sljedeće zadaće:

(a) praćenje i identifikaciju predmeta, imovinske koristi ili imovine kad god je to potrebno kako bi se pružila potpora drugim nadležnim nacionalnim tijelima odgovornima za istrage radi praćenja imovine na temelju članka 4.;

PUBLIC

(b) praćenje i identifikaciju predmeta, imovinske koristi ili imovine koji mogu postati ili su predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje koji je izdala druga država članica;

(c) suradnju i razmjenu informacija s uredima za oduzimanje imovinske koristi u drugim državama članicama radi praćenja i identifikacije predmeta i imovinske koristi ili imovine koji mogu postati ili su predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje**.** [...]

(d) [...]

3. [...]

4. [...]

Članak 6.

Pristup informacijama

1. Za potrebe obavljanja zadaća iz članka 5. države članice osiguravaju da uredi za oduzimanje imovinske koristi**, pod uvjetom da su informacije pohranjene u centraliziranim ili međusobno povezanim bazama podataka ili registrima javnih tijela,** imaju brz i izravan pristup sljedećim informacijama ako su one potrebne za praćenje i identifikaciju imovinske koristi, predmeta i imovine:

[...]

PUBLIC

[...] **(a)** nacionalnim registrima nekretnina ili elektroničkim sustavima za dohvat podataka te zemljišnim i katastarskim registrima;

[...] **(b)** nacionalnim registrima o državljanstvu i popisu stanovništva, koji obuhvaćaju fizičke osobe;

[...] **(c)** nacionalnim registrima motornih vozila, zrakoplova i plovila;

[...] **(d)** komercijalnim **registrima** [...], uključujući poslovne registre i registre trgovačkih društava**.**[...]

[...]

[...]

2. Ako informacije iz stavka 1. nisu pohranjene u **centraliziranim ili međusobno povezanim** bazama podataka ili registrima, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da uredi za oduzimanje imovinske koristi mogu brzo dobiti te informacije **iz relevantnih institucija** na drugi način.

2.a Uz informacije iz stavaka 1. i 2. te za potrebe obavljanja zadaća iz članka 5., države članice uredima za oduzimanje imovinske koristi omogućuju brz pristup sljedećim informacijama, u skladu s nacionalnim pravom, ako su one potrebne za praćenje i identifikaciju imovinske koristi, predmeta i imovine:

(a) fiskalnim podacima, uključujući podatke poreznih tijela;

(b) nacionalnim podacima o socijalnom osiguranju;

PUBLIC

(c) relevantnim informacijama koje posjeduju tijela nadležna za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon kaznenih djela.

2.b Države članice mogu odlučiti omogućiti pristup na temelju stavka 2.a na osnovi obrazloženih zahtjeva. Zahtjev za dobivanje takvih informacija može se posebno odbiti ako bi primjerice dostavljanje takvih informacija imalo negativan učinak na istragu koja je u tijeku, ako bi bilo nerazmjerno legitimnim interesima fizičke ili pravne osobe u odnosu na svrhe u koje je zatražen pristup ili ako bi obuhvaćalo informacije koje je dostavila druga država članica ili treća zemlja.

3. Izravnim i brzim pristupom informacijama iz stavka 1. ne dovode se u pitanje postupovna jamstva utvrđena nacionalnim pravom.

Članak 7.

Uvjeti za pristup informacijama za urede za oduzimanje imovinske koristi

1. Osoblje koje je posebno imenovano i ovlašteno za pristup informacijama iz članka 6. [...] pristupa informacijama na temelju članka 6. **samo za potrebe obavljanja zadaća iz članka 5. i** samo ako je to potrebno na pojedinačnoj osnovi.

2. Države članice osiguravaju da osoblje ureda za oduzimanje imovinske koristi poštuje pravila o povjerljivosti i čuvanju poslovne tajne kako je predviđeno primjenjivim nacionalnim pravom. Države članice osiguravaju i da osoblje ureda za oduzimanje imovinske koristi ima potrebne specijalizirane vještine i sposobnosti za djelotvorno obavljanje svojih uloga.

3. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera radi osiguravanja **odgovarajuće razine sigurnosti s obzirom na rizik obrade podataka** [...] kako bi uredi za oduzimanje imovinske koristi mogli pristupiti informacijama iz članka 6. i pretraživati ih.

PUBLIC

Članak 8.

Praćenje pristupa i pretraživanja koje provode uredi za oduzimanje imovinske koristi

1. [...] **Države članice osiguravaju da se** zapisi [...] aktivnosti pristupa i pretraživanja koju provode uredi za oduzimanje imovinske koristi **na temelju** [...] ove Direktive **bilježe u skladu s člankom 25. Direktive 2016/680**. [...]

[...]

PUBLIC

Članak 9.

Razmjena informacija

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihovi uredi za oduzimanje imovinske koristi, na zahtjev ureda za oduzimanje imovinske koristi druge države članice, dostave sve informacije koje su potrebne za obavljanje njegovih zadaća na temelju članka 5. **i dostupne uredu za oduzimanje imovinske koristi kojem je upućen zahtjev**. Kategorije osobnih podataka koji se mogu dostaviti navedene su u odjeljku B stavku 2. Priloga II. Uredbi (EU) 2016/794**, osim forenzičkih identifikacijskih informacija iz odjeljka B stavka 2. točke (c) podtočke v.**

   Svi osobni podaci koje treba dostaviti utvrđuju se na pojedinačnoj osnovi s obzirom na ono što je potrebno za obavljanje zadaća na temelju članka 5. **i u skladu s Direktivom 2016/680**.

2. Pri podnošenju zahtjeva na temelju stavka 1. ured za oduzimanje imovinske koristi koji podnosi zahtjev navodi što je moguće preciznije sljedeće:

(a) predmet zahtjeva;

(b) razloge za zahtjev, uključujući relevantnost zatraženih informacija za praćenje i identifikaciju imovine;

(c) prirodu postupka;

(d) vrstu kaznenog djela za koje je podnesen zahtjev;

(e) povezanost postupka s državom članicom kojoj je upućen zahtjev;

(f) pojedinosti o ciljanoj ili traženoj imovini, kao što su bankovni računi, nekretnine, vozila, plovila, zrakoplovi, poduzeća i druge stavke visoke vrijednosti;

PUBLIC

(g) i/ili**, ako su potrebne radi identifikacije i ako su dostupne, pojedinosti o** fizičkim ili pravnim osobama za koje se pretpostavlja da su uključene, kao što su imena, **nacionalni identifikacijski brojevi ili brojevi socijalnog osiguranja,** adrese, datumi i mjesta rođenja, datum upisa u registar, dioničari, sjedište;

(h) ako je primjenjivo, razloge za hitnost zahtjeva.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile razmjenu informacija između svojih ureda za oduzimanje imovinske koristi i ureda za oduzimanje imovinske koristi drugih država članica bez podnošenja zahtjeva u tu svrhu kad god su upoznati s informacijama o predmetima, imovinskoj koristi ili imovini koje smatraju potrebnima za obavljanje zadaća tih ureda na temelju članka 5. Pri dostavljanju takvih informacija uredi za oduzimanje imovinske koristi navode razloge zbog kojih se razmijenjene informacije smatraju potrebnima.

4. [...] **Osim ako ured za oduzimanje imovinske koristi koji dostavlja informacije na temelju stavaka 1. ili 2. navede drukčije, ured za oduzimanje imovinske koristi koji prima informacije ima pravo predočiti informacije** [...] kao dokaz nacionalnom sudu **ili nadležnom tijelu** države članice u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom.

5. Države članice osiguravaju da uredi za oduzimanje imovinske koristi imaju izravan pristup sustavu SIENA i upotrebljavaju **posebna polja namijenjena uredima za oduzimanje imovinske koristi** u sustavu SIENA **koja odgovaraju informacijama koje se zahtijevaju na temelju stavka 2. ili, prema potrebi, druge sigurne kanale** za razmjenu informacija na temelju ovog članka.

6. Uredi za oduzimanje imovinske koristi mogu odbiti dostaviti informacije uredu za oduzimanje imovinske koristi koji je podnio zahtjev ako postoje činjenični razlozi za pretpostavku da bi dostavljanje informacija:

(a) naštetilo temeljnim interesima nacionalne sigurnosti države članice kojoj je upućen zahtjev;

PUBLIC

(b) ugrozilo istragu u tijeku ili operaciju prikupljanja obavještajnih podataka o kaznenom djelu, ili predstavljalo neposrednu prijetnju životu ili tjelesnom integritetu osobe**;**[...]

(c) bilo očito neproporcionalno ili irelevantno u odnosu na svrhe u koje su zatražene.

7. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se navedu razlozi za odbijanje dostavljanja informacija. Odbijanje se odnosi samo na dio zatraženih informacija za koje vrijede razlozi utvrđeni u stavku 6. i, prema potrebi, ne utječe na obvezu dostavljanja drugih dijelova informacija u skladu s ovom Direktivom.

Članak 10.

Rokovi za dostavljanje informacija

1. Države članice osiguravaju da uredi za oduzimanje imovinske koristi odgovaraju na zahtjeve za informacije na temelju članka 9. stavka 1. što prije, a u svakom slučaju u sljedećim rokovima:

(a) **14** [...] kalendarskih dana za sve zahtjeve koji nisu hitni;

(b) osam sati za hitne zahtjeve koji se odnose na informacije iz članka 6. [...] koje su pohranjene u bazama podataka i registrima **kojima imaju izravan pristup;**[...]

(c) tri kalendarska dana za hitne zahtjeve koji se odnose na informacije kojima nemaju izravan pristup.

PUBLIC

2. Ako informacije zatražene na temelju stavka 1. [...] stvaraju nerazmjerno opterećenje, ured za oduzimanje imovinske koristi kojemu je upućen zahtjev može odgoditi dostavljanje informacija. U tom slučaju ured za oduzimanje imovinske koristi kojemu je upućen zahtjev odmah obavještava ured za oduzimanje imovinske koristi koji je podnio zahtjev o toj odgodi i dostavlja zatražene informacije što prije, a u svakom slučaju u roku od tri dana od početnog roka utvrđenog na temelju stavka 1.

2.a Kako bi ispunile rok iz stavka 1. točke (b), države članice mogu delegirati ovlast za odgovor na druge funkcije, kao što je jedinstvena kontaktna točka na temelju Direktive 202xx/xx [*Direktiva o razmjeni informacija među tijelima za izvršavanje zakonodavstva*].

3. Rokovi utvrđeni u stavku 1. počinju teći čim se zaprimi zahtjev za informacije.

POGLAVLJE III.

ZAMRZAVANJE I ODUZIMANJE IMOVINE

Članak 11.

Zamrzavanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile zamrzavanje imovine koje je potrebno za osiguravanje mogućeg oduzimanja [...] imovine **na temelju članaka od 12. do 16. koje provode nadležna tijela.** [...] **Mjere zamrzavanja sastoje se od nalogâ za zamrzavanje i hitnog djelovanja**.

PUBLIC

2. [...] **Hitno djelovanje** poduzima se prema potrebi kako bi se sačuvala imovina **do izdavanja naloga za zamrzavanje**. **Države članice mogu ograničiti privremenu valjanost hitnog djelovanja.**

3. Države članice **mogu** [...] omogućiti uredima za oduzimanje imovinske koristi **da prema potrebi poduzmu hitno djelovanje kako bi sačuvali imovinu koju su pratili i identificirali pri obavljanju svojih zadaća na temelju članka 5.** [...]**.**

4. [...]

5. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo [...] **poduzme** [...] **mjere** zamrzavanja i **da su razlozi za njih navedeni u relevantnoj odluci ili zabilježeni u spisu predmeta ako mjera zamrzavanja nije naložena u pisanom obliku** [...].

6. Nalog za zamrzavanje [...] ostaje na snazi samo onoliko dugo koliko je potrebno da se sačuva imovina s ciljem mogućeg naknadnog oduzimanja. Zamrznuta imovina koja nije naknadno oduzeta **odmrzava se** [...] bez **nepotrebne** odgode. Uvjeti ili postupovna pravila pod kojima se takva imovina **odmrzava** [...] utvrđuju se nacionalnim pravom.

7. [...]

PUBLIC

Članak 12.

Oduzimanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile oduzimanje, u cijelosti ili djelomično, predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelom**, što podliježe** [...] pravomoćnoj osuđujućoj presudi, koja može proizaći i iz postupka u odsutnosti.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile oduzimanje imovine čija vrijednost odgovara predmetima ili imovinskoj koristi ostvarenima kaznenim djelom**, što podliježe** [...] pravomoćnoj osuđujućoj presudi, koja može proizaći i iz postupka u odsutnosti. **Takvo oduzimanje može biti dodatak ili alternativa oduzimanju na temelju stavka 1.**

Članak 13.

Oduzimanje trećim stranama

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile oduzimanje imovinske koristi ili druge imovine čija vrijednost odgovara imovinskoj koristi koju je osumnjičenik ili optuženik izravno ili neizravno prenio trećim stranama ili koju su treće strane stekle od osumnjičenika ili optuženika.

   Oduzimanje takve imovinske koristi ili druge imovine moguće je ako je **barem** utvrđeno da je treća strana znala ili je trebala znati da je svrha prijenosa ili stjecanja izbjegavanje oduzimanja, na temelju konkretnih činjenica i okolnosti, među ostalim da su prijenos ili stjecanje izvršeni bez naknade ili u zamjenu za iznos znatno niži od tržišne vrijednosti.

2. Stavkom 1. ne dovode se u pitanje prava *bona fide* trećih strana.

PUBLIC

Članak 14.

Prošireno oduzimanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile oduzimanje, u cijelosti ili djelomično, imovine koja pripada osobi osuđenoj za kazneno djelo ako **počinjeno kazneno djelo** [...] može izravno ili neizravno dovesti do ekonomske koristi i ako se nacionalni sud uvjerio da je imovina stečena kriminalnim radnjama.

2. Pri utvrđivanju je li dotična imovina stečena kriminalnim radnjama uzimaju se u obzir sve okolnosti slučaja, uključujući posebne činjenice i dostupne dokaze, na primjer da je vrijednost imovine u nerazmjeru sa zakonitim prihodom osuđene osobe.

3. Za potrebe ovog članka pojam „kazneno djelo" uključuje barem kaznena djela navedena u članku 2. stavcima od 1. do 4. ako su kažnjiva oduzimanjem slobode u najduljem trajanju od najmanje četiri godine.

Članak 15.

Oduzimanje koje se ne temelji na osuđujućoj presudi

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile, pod uvjetima utvrđenima u stavku 2., oduzimanje predmeta i imovinske koristi ili imovine iz članka 12. **stavka 2.** ili predmeta i imovinske koristi ili imovine koja je prenesena trećim stranama kako je navedeno u članku 13. u slučajevima u kojima je pokrenut kazneni postupak, ali se postupak nije mogao nastaviti **barem** zbog sljedećih okolnosti:

(a) bolesti osumnjičenika ili optuženika;

(b) bijega osumnjičenika ili optuženika;

(c) smrti osumnjičenika ili optuženika;

PUBLIC

(d) [...]

(e) [...]

(f) **rokovi zastare** [...] propisani nacionalnim pravom **za relevantna kaznena djela** istekli su **nakon pokretanja kaznenog postupka** [...].

2. Oduzimanje bez prethodne osuđujuće presude **na temelju ovog članka** ograničeno je na **slučajeve u kojima je kazneni postupak mogao dovesti do osuđujuće kaznene presude da okolnosti u skladu sa stavkom 1. nisu postojale i na** kaznena djela koja mogu izravno ili neizravno dovesti do [...] ekonomske koristi [...].

3. [...]

4. [...]

PUBLIC

Članak 16.

Oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla koje je povezano s kriminalnim radnjama

[...]

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile oduzimanje imovine **identificirane u kontekstu istrage u vezi s kaznenim djelom** ako se [...] **nacionalni sud uvjerio da je imovina stečena kriminalnim radnjama, barem u slučajevima u kojima te radnje mogu izravno ili neizravno dovesti do znatne ekonomske koristi i ako su one počinjene u okviru zločinačke organizacije. [...]**

[...]

1.a Stavkom 1. ne dovode se u pitanje prava *bona fide* trećih strana.

2. Pri utvrđivanju toga bi li **trebalo oduzeti** [...] imovinu **iz stavka 1.** [...], uzimaju se u obzir sve okolnosti slučaja, uključujući **dostupne dokaze i** posebne činjenice [...], **koje, prema potrebi, mogu uključivati, ali nisu ograničene na** [...] to**:**

– da je vrijednost imovine u znatnom nerazmjeru sa zakonitim prihodom [...] **pogođene osobe,**

– **da ne postoji vjerodostojan zakonit izvor imovine,**

PUBLIC

– **da je osoba povezana s osobama povezanima sa zločinačkom organizacijom.**

3. Za potrebe ovog članka pojam „kazneno djelo” uključuje kaznena djela navedena u članku 2. **stavcima od 1. do 4.** ako su kažnjiva oduzimanjem slobode u najduljem trajanju od najmanje četiri godine.

4. Države članice mogu predvidjeti, alternativno ili kumulativno, da se oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla u skladu s ovim člankom provodi samo:

– **ako nije moguće oduzimanje na temelju članaka od 12. do 15.,**

– **ako je imovina koju treba oduzeti zamrznuta u kontekstu istrage u vezi s kaznenim djelom počinjenim u okviru zločinačke organizacije.**

[...]

Članak 17.

Djelotvorno oduzimanje i izvršenje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile praćenje i identifikaciju imovine koju treba zamrznuti i oduzeti čak i nakon pravomoćne osuđujuće presude za kazneno djelo ili nakon postupka primjenom članaka 15. i 16.

1.a Države članice potiču se da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi spriječile da osobe osuđene u kaznenom postupku u kojem je imovina zamrznuta steknu imovinu tijekom njezina otuđenja na temelju obvezujućeg naloga za oduzimanje.

2. Države članice razmatraju poduzimanje mjera koje bi omogućile da se oduzeta imovina upotrebljava za javni interes ili u socijalne svrhe.

PUBLIC

Članak 18.

Naknada žrtvama

Ako, kao rezultat kaznenog djela, žrtve **ili pravne osobe, kako su definirane u nacionalnom pravu, koje su pretrpjele štetu zbog bilo kojeg od kaznenih djela obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive,** imaju potraživanja prema osobama koje podliježu mjeri oduzimanja predviđenoj na temelju ove Direktive, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da mjera oduzimanja ne utječe na [...] **njihova** prava da dobiju naknadu za svoja potraživanja.

POGLAVLJE IV.

UPRAVLJANJE

Članak 19.

Upravljanje imovinom i planiranje [...]

1. Države članice osiguravaju učinkovito upravljanje zamrznutom i oduzetom imovinom do njezina otuđenja **na temelju konačnog naloga za oduzimanje**.

2. Države članice osiguravaju da [...], **ako je to opravdano prirodom imovine,** nadležna tijela odgovorna za upravljanje zamrznutom [...] imovinom **procjenjuju posebne okolnosti imovine koja može postati predmetom naloga za oduzimanje kako bi se smanjili njezini procijenjeni troškovi upravljanja i očuvala** [...] vrijednost takve imovine do njezina otuđenja. **Takva se procjena provodi pri pripremi ili, najkasnije, bez nepotrebne odgode nakon izvršenja naloga za zamrzavanje.**

PUBLIC

Članak 20.

Preliminarna prodaja

1. Države članice osiguravaju da se imovina zamrznuta **s pomoću naloga za zamrzavanje** [...] može prenijeti ili prodati prije [...] **konačnog** naloga za oduzimanje, **barem ako se može razumno pretpostaviti** [...] jedna od sljedećih okolnosti ili više njih:

(a) imovina koja je predmet zamrzavanja pokvarljiva je ili brzo gubi na vrijednosti;

(b) troškovi skladištenja ili održavanja imovine nerazmjerni su njezinoj vrijednosti;

(c) imovinom je preteško upravljati ili su za upravljanje njome potrebni posebni uvjeti i nedostupno stručno znanje.

2. Države članice [...] osiguravaju da se pri izdavanju naloga za preliminarnu prodaju uzmu u obzir interesi **pogođene osobe** [...], među ostalim je li imovina koju treba prodati lako zamjenjiva. [...] **Osim u hitnim slučajevima,** države članice osiguravaju da je **pogođena osoba** [...] obaviještena [...]. **Pogođenoj osobi** [...] omogućuje se da zatraži prodaju imovine.

3. Prihodi od preliminarne prodaje trebali bi se zaštititi dok se ne donese sudska odluka o oduzimanju. [...]

4. [...]

PUBLIC

Članak 21.

Uredi za upravljanje imovinom

1. Svaka država članica osniva ili imenuje barem jedno **nadležno tijelo koje djeluje kao** ured za upravljanje imovinom za potrebe upravljanja zamrznutom i oduzetom imovinom **do njezina otuđenja na temelju konačnog naloga za oduzimanje**.

2. Uredi za upravljanje imovinom imaju sljedeće zadaće:

(a) osiguravanje učinkovitog upravljanja zamrznutom i oduzetom imovinom, izravnim upravljanjem zamrznutom i oduzetom imovinom ili pružanjem potpore i stručnog znanja drugim nadležnim tijelima odgovornima za upravljanje zamrznutom i oduzetom imovinom **i planiranje na temelju članka 19.**;

(b) [...]

(c) suradnju s drugim nadležnim tijelima odgovornima za praćenje, identifikaciju, zamrzavanje i oduzimanje imovine na temelju ove Direktive;

(d) suradnju s drugim nadležnim tijelima odgovornima za upravljanje zamrznutom i oduzetom imovinom u prekograničnim predmetima.

PUBLIC

POGLAVLJE V.

ZAŠTITNE MJERE

Članak 22.

Obveza obavještavanja pogođenih osoba

Države članice osiguravaju da se pogođena osoba **bez nepotrebne odgode** obavijesti o nalozima za zamrzavanje na temelju članka 11., nalozima za oduzimanje na temelju članaka od 12. do 16. i nalozima za prodaju imovine na temelju članka 20. te da se pritom navedu razlozi za poduzimanje te mjere. **Države članice mogu predvidjeti pravo nadležnih tijela da odgode obavještavanje pogođene osobe o nalozima za zamrzavanje sve dok je to potrebno kako bi se izbjeglo ugrožavanje kaznene istrage.**

Članak 23.

Pravni lijekovi

1. Države članice osiguravaju da osobe na koje se odnose **nalozi za zamrzavanje na temelju članka 11. i nalozi na oduzimanje na temelju članaka od 12. do 16.** [...] imaju pravo [...] na djelotvoran pravni lijek [...] i pošteno suđenje kako bi ostvarile svoja prava.

PUBLIC

1.a Države članice osiguravaju da su prava na obranu, uključujući pravo na pristup spisu, pravo na saslušanje o pravnim i činjeničnim pitanjima te, prema potrebi, pravo na usmeno i pismeno prevođenje, zajamčena onim pogođenim osobama koje su osumnjičenici ili optuženici ili na koje se odnosi oduzimanje na temelju članka 16. Države članice mogu predvidjeti da ta prava imaju i druge pogođene osobe. U svakom slučaju, države članice osiguravaju da i takve druge pogođene osobe imaju pravo na pristup spisu i pravo na saslušanje o pravnim i činjeničnim pitanjima te sva druga postupovna prava koja su potrebna za djelotvorno ostvarivanje njihova prava na djelotvoran pravni lijek. Pristup se može ograničiti na dokumente povezane s mjerom zamrzavanja ili oduzimanja sve dok bi pogođene osobe mogle imati pristup dokumentima potrebnima za ostvarivanje svojeg prava na djelotvoran pravni lijek.

2. Države članice osiguravaju osobi čija je imovina predmet naloga za zamrzavanje stvarnu mogućnost da pred sudom ospori taj nalog na temelju članka 11., u skladu postupcima predviđenima u nacionalnom pravu. Ako je nalog za zamrzavanje donijelo nadležno tijelo koje nije pravosudno tijelo, nacionalnim pravom **može** [...] se predvidjeti da se takav nalog prvo podnosi pravosudnom tijelu na odobrenje ili preispitivanje prije nego što se može osporiti pred sudom.

3. Ako je osumnjičenik ili optuženik pobjegao, države članice poduzimaju sve razumne mjere kako bi mu osigurale stvarnu mogućnost da ostvari svoje pravo na osporavanje naloga za oduzimanje i zahtijevaju da se dotična osoba pozove da sudjeluje u postupku oduzimanja ili da se poduzmu razumni napori da se ta osoba obavijesti o tom postupku.

PUBLIC

4. Države članice osiguravaju osobi čija je imovina predmet naloga za oduzimanje stvarnu mogućnost da pred sudom ospori taj nalog **na temelju članaka od 12. do 16.,** [...] **uključujući** relevantne okolnosti slučaja **i dostupne dokaze na kojima se temelje nalazi,** u skladu s postupcima predviđenima u nacionalnom pravu.

   [...]

5. Pri provedbi ove Direktive države članice **mogu** [...] predvidjeti **mogućnost** [...] **da se oduzimanje ne naloži niti ne izvrši**, [...] u mjeri u kojoj bi to bilo nerazmjerno počinjenom kaznenom djelu ili optužbama protiv osobe na koju se odnosi nalog za oduzimanje. Pri provedbi ove Direktive države članice **mogu** [...] predvidjeti **mogućnost** da se oduzimanje u iznimnim okolnostima [...] ne naloži **niti ne izvrši** ako bi to u skladu s nacionalnim pravom pogođenim osob**ama** predstavljalo nepotrebne teškoće.

6. Države članice osiguravaju **pogođenoj** osobi [...] stvarnu mogućnost da ospori nalog za prodaju dotične imovine na temelju članka 20. Države članice **mogu** [...] predvidjeti mogućnost da takva žalba ima suspenzivni učinak.

PUBLIC

7. Treće strane imaju pravo tražiti pravo vlasništva ili druga imovinska prava, među ostalim u slučajevima iz članka 13.

8. Osobe [...] na koje se odnose mjere predviđene ovom Direktivom imaju pravo na pristup odvjetniku tijekom cijelog postupka zamrzavanja i oduzimanja. Dotične osobe obavještava se o tom pravu.

PUBLIC

POGLAVLJE VI.

STRATEŠKI OKVIR ZA POVRAT IMOVINE

Članak 24.

Nacionalna strategija za povrat imovine

1. Države članice do [*godinu dana nakon* ***isteka razdoblja prenošenja ove Direktive****[...]*] donose nacionalnu strategiju za povrat imovine i ažuriraju je u redovitim vremenskim razmacima od najviše pet godina.

2. Strategija uključuje [...] elemente [...] **koji se odnose na ciljeve koje treba postići, ulogu nadležnih tijela, mehanizme suradnje među njima, resurse i osposobljavanje te mehanizme kojima se omogućuje redovito praćenje i ocjenjivanje rezultata.**

[...]

[...]

3. Države članice obavještavaju Komisiju o svojim strategijama i svim njihovim ažuriranjima u roku od tri mjeseca od njihova donošenja.

Članak 25.

Resursi

Države članice osiguravaju da uredi za oduzimanje imovinske koristi i uredi za upravljanje imovinom koji obavljaju zadaće na temelju ove Direktive imaju odgovarajuće kvalificirano osoblje i odgovarajuće financijske, tehničke i tehnološke resurse potrebne za djelotvorno obavljanje svojih funkcija povezanih s provedbom ove Direktive.

Članak 26.

[...] Djelotvorno upravljanje zamrznutom i oduzetom imovinom

1. **Države članice osiguravaju da uredi za upravljanje imovinom i, prema potrebi, uredi za oduzimanje imovinske koristi te druga nadležna tijela koja obavljaju zadaće na temelju ove Direktive imaju potrebne alate za osiguravanje učinkovitog upravljanja zamrznutom i oduzetom imovinom. U tu svrhu države članice mogu uspostaviti jedan ili više registara imovine zamrznute i oduzete na temelju ove Direktive.** [...]

PUBLIC

2. [...]

3. [...] **Države članice razmatraju uključivanje** sljedećih informacija **u registre** [...] iz stavka 1.:

(a) imovinu koja je predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje **kojom se treba upravljati na temelju članka 19. stavka 1. do njezina otuđenja na temelju konačnog naloga za oduzimanje**, uključujući pojedinosti koje omogućuju identifikaciju imovine;

(b) procijenjenu ili stvarnu vrijednost imovine u trenutku zamrzavanja **te** oduzimanja i otuđenja;

(c) vlasnika imovine, uključujući stvarnog vlasnika **kako je definiran u članku 3. točki 6. Direktive (EU) 2015/849**, ako su takve informacije dostupne;

(d) upućivanje na nacionalni spis za postupak koji se odnosi na imovinu;

(e) naziv tijela koje unosi informacije u registar;

(f) jedinstvenu korisničku oznaku službenika koji je unio informacije u registar.

4. [...]

PUBLIC

5. [...]

Članak 27.

Statistički podaci

1. Države članice **redovito** prikupljaju podatke [...] **od nadležnih vlasti** te vode sveobuhvatnu statistiku. **Prikupljeni statistički podaci šalju se Komisiji svake godine do 31. prosinca sljedeće godine i obuhvaćaju:**
   - **a) broj izvršenih naloga za zamrzavanje;**
   - **b) broj izvršenih naloga za oduzimanje;**
   - **c) procijenjenu vrijednost imovine zamrznute s ciljem mogućeg naknadnog oduzimanja u trenutku zamrzavanja;**
   - **d) procijenjenu vrijednost imovine vraćene u trenutku oduzimanja.**
2. Države članice [...] **također svake godine šalju Komisiji sljedeće statističke podatke, ako su oni dostupni na središnjoj razini u dotičnoj državi članici:**

   (a) broj zahtjeva za naloge za zamrzavanje koje treba izvršiti u drugoj državi članici;

   (b) broj zahtjeva za naloge za oduzimanje koje treba izvršiti u drugoj državi članici;

   (c) vrijednost ili procijenjenu vrijednost vraćene imovine nakon izvršenja naloga u drugoj državi članici;

   (d) vrijednost oduzete imovine u usporedbi s njezinom vrijednošću u trenutku zamrzavanja;

   (e) raščlambu brojeva iz stavka 1. točaka (b) i (d) prema vrsti oduzimanja;

PUBLIC

(f) broj preliminarnih prodaja.

3. [...] **Države članice nastoje sakupiti podatke iz stavka 2. na središnjoj razini.**

POGLAVLJE VII.

SURADNJA

Članak 28.

Suradnja s tijelima i agencijama EU-a

1. Uredi država članica za oduzimanje imovinske koristi**, u okviru svojih nadležnosti i u skladu s primjenjivim pravnim okvirom,** blisko surađuju s Uredom europskog javnog tužitelja za potrebe olakšavanja identifikacije predmeta i imovinske koristi ili imovine koji mogu postati ili su predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje u kaznenim postupcima koji se odnose na kaznena djela **koja su u nadležnosti** [...] Ureda europskog javnog tužitelja [...].

2. Uredi za oduzimanje imovinske koristi surađuju s Europolom i Eurojustom u skladu s područjima svoje nadležnosti za potrebe olakšavanja identifikacije predmeta i imovinske koristi ili imovine koji mogu postati ili su predmet naloga za zamrzavanje ili oduzimanje koji je izdalo nadležno tijelo tijekom [...] **kaznenog postupka** [...].

PUBLIC

Članak 29.

Suradnja s trećim zemljama

1. Države članice osiguravaju da uredi za oduzimanje imovinske koristi surađuju**, u okviru postojećih sporazuma o suradnji,** s partnerima u trećim zemljama u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu s primjenjivim **pravnim okvirom za** zaštitu podataka [...] za potrebe obavljanja zadaća na temelju članka 5. [...].

2. Države članice osiguravaju da uredi za upravljanje imovinom surađuju**, u okviru postojećih sporazuma o suradnji,** s partnerima u trećim zemljama u najvećoj mogućoj mjeri i u skladu s primjenjivim **pravnim okvirom za zaštitu podataka** [...] za potrebe obavljanja zadaća na temelju članka 21.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

[...]

PUBLIC

[...]

PUBLIC

Članak 31.

Imenovana nadležna tijela i kontaktne točke

1. Države članice obavještavaju Komisiju o tijelu ili tijelima imenovanima za obavljanje zadaća na temelju članaka 5. i 21.

2. Ako država članica ima više od dva tijela zadužena za obavljanje zadaća na temelju članaka 5. i 21., ona imenuje najviše dvije kontaktne točke **za potrebe svake od tih zadaća** radi olakšavanja suradnje u prekograničnim predmetima. **Takve kontaktne točke same po sebi ne moraju biti zadužene za zadaće na temelju članaka 5. ili 21.**

3. Države članice [...] do [**24** [...] *mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive*] obavještavaju Komisiju o nadležnom tijelu ili tijelima iz stavka 1. i, **prema potrebi,** kontaktnim točkama iz stavka 2.

4. Komisija [...] do [**24** [...] *mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive*] uspostavlja internetski registar u kojem su navedena sva nadležna tijela i imenovane kontaktne točke za svako nadležno tijelo. Komisija objavljuje i redovito ažurira popis tijela iz stavka 1. na svojim internetskim stranicama.

Članak 32.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom [...] do [*datum stupanja na snagu* + **36 mjeseci** *[...]*]. **One odmah dostavljaju Komisiji tekst tih mjera.**

PUBLIC

2. Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

Članak 33.

Izvješćivanje

1. Komisija do [***dvije godine nakon isteka razdoblja prenošenja ove Direktive*** *[...]*] podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem ocjenjuje provedbu ove Direktive.

2. Komisija do [***pet godina nakon isteka razdoblja prenošenja ove Direktive*** *[...]*] podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem provodi evaluaciju ove Direktive. Komisija uzima u obzir informacije koje su dostavile države članice i sve druge relevantne informacije povezane s prenošenjem i provedbom ove Direktive. Na temelju te evaluacije Komisija odlučuje o odgovarajućim daljnjim mjerama, uključujući, prema potrebi, zakonodavni prijedlog.

Članak 34.

Odnos s drugim instrumentima

Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća[44].

[44] Direktiva (EU) 2019/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila kojima se olakšava uporaba financijskih i drugih informacija u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2000/642/PUP (SL L 186, 11.7.2019., str. 122).

Članak 35.

Zamjena Zajedničke akcije 98/699/PUP, okvirnih odluka 2001/500/PUP i 2005/212/PUP, Odluke 2007/845/PUP i Direktive 2014/42/EU

1. Zajednička akcija 98/699/PUP, okvirne odluke 2001/500/PUP i 2005/212/PUP, Odluka 2007/845/PUP i Direktiva 2014/42/EU zamjenjuju se u odnosu na one države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje tih instrumenata u nacionalno pravo.

2. U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na instrumente iz stavka 1. smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 36.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 37.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik/Predsjednica	*Predsjednik/Predsjednica*

PUBLIC